

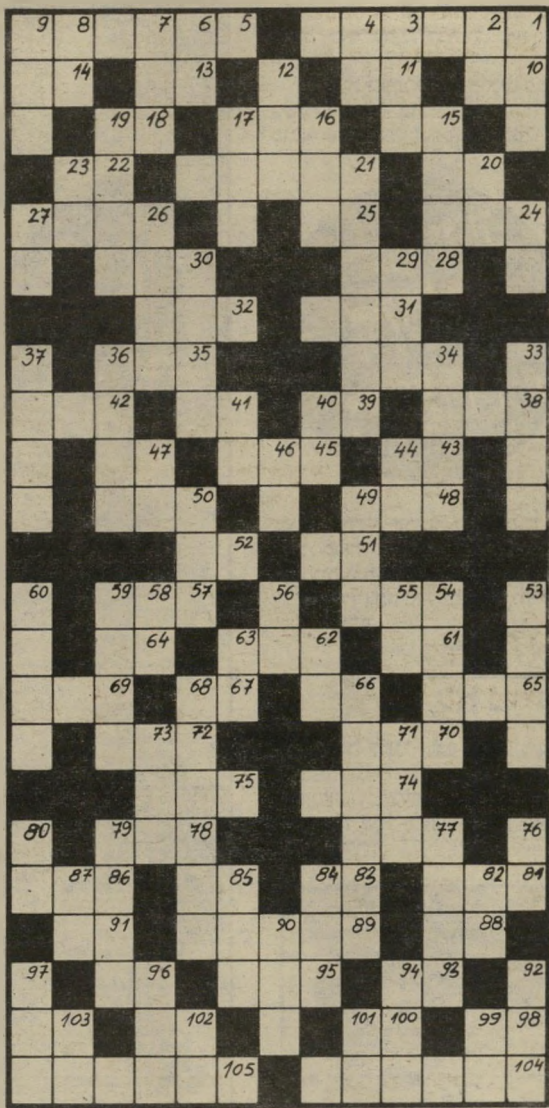
מאת
אביגיל
ינאי

מאורז:

1) המקום השלישי בחשיבותו בעולם המוסלמי; 5) בחור חמר שבו, המוחר על המשרה הכבודה; 10) זו ממקומי; 11) צאצא; 13) זר, פעיל; 14) כבל; 15) בסולם התווים; 16) בת; 18) נולד החיים; 20) תופעה בלתי משתנה בטבע; 21) אילס; 22) רוח רעה ומזיקה; 24) מגזע שם; 25) מספר העיקרים שקבע הרמב"ם; 26) ניחא, לו יי; 28) אחת מערי המקלט בישראל כתחום שבט אפרים; 30) נחיצות רבה; 31) יין שרתי; 32) בהשאלה — גמול, שכר על מאמץ; 34) ענן שמים; 35) מה שהיה לביאליק בנגה; 38) שער טוב; 39) בתקול; 41) חומה; 42) הנח; 43) אלוהים; 45) חתיכה; 47) שביל; 48) כיה, ריר; 50) צמח בראשית ימחתו; 51) ארמת טיט; 52) בעליו הראשון של מערת המכפלה; 54) תר וברק; 57) נתק; 61) אות החבור; 62) מצוקה; 64) אחי קין והבל; 65) מקל הכביסה; 66) איבר בגופנו; 67) דורון; 69) הגה רעיון חדש; 70) רואי; 72) שאינו נושא פרי; 74) כסיס; יסוד; 75) פחד; 77) חבל ארץ במצרים; 78) גנגם, התבלבל; 81) יחידה צבאית המצליחה, מעל למצופה; 83) מפתח; 85) נהר באיטליה; 86) צמח בר בעל פקעת, עליו גרולים ורמיי חץ; 88) הוראה; 89) קציצת בשר; 91) מכיון; 93) הבנה, ידיעה; 95) שמש; 96) צעיר עזים; 98) נחלש; 100) מזון משמים; 102) נקי מעון; 103) מילת ברירה; 104) הדר שעליו שכנו אפולו והמוות; 105) אשת אוריסאוס הנאמנה.

מאורז:

1) הרמה, טלטול; 2) אל מצרי; 3) תבנית של אים או בעל חיים; 4) מטבע מן המזרח הרחוק; 6) צדיק תמים בבורותיו; 7) אסון; 8) סדר; 9) נורמה, סטנדרט; 12) זרם; 13) חוג צבאי שגידולו אטי, הפוכה — בכיר; 16) בירה באירופה; 17) חלק מלבושו של הכהן הגדול; 19) מחזה חדש הנתון במחלוקת; 20) אבי הבעל; 21) אמנות ההבעה של רגשות.

ע"י תנועה; 23) די לו ברמו (ר"ת); 24) הביע, סיפר; 26) אחד מימי הבינהמה הסהורה (שמואל ב' ו' י"ג); 27) ריחון לנשים; 29) שמה העברי (ר"ת) של חברת אליאנס להשכלת יהודים; 30) ככרה גדולה לניפוי גרגרים; 33) גז אלמנת מקבוצת ההלוגנים; 34) צרעת; 36) שגור כפה; 37) מקום החבור של חלקי אברים בגוף; 40) משבטי ישראל; 41) טבעת לסימון בהמות; 44) בכיה; 46) סימון על בגד; 47) משענת; 49) צמח המשמש גם כתחליף לקפה; 50) נעקר, נתלש; 53) אספקלריה; 54) אחד משמותיו של יתרו; 55) דב ספרותי; 56) תואר לנכבד מוסלמי; 58) אביון; 59) מי שיש לו מה שיש, בכמות מרובה; 60) כח רב; 62) נצח; 63) סופר יהודי (ש"מ); 66) יין האסור בהנאה; 68) שער ההשג בעבודה לעומת המאמץ שהושקע בה; 71) קנה; 73) כלי זין עתיק; 76) כדאם; 78) מי שקומתו הקטנה; 79) החלק בתלמוד העוסק בדינים וחוקים; 80) ילדים; 82) סיום; 84) כניסה; 85) גורל; 87) קריאה; 90) אל הבית וההגנה לרומאים; 92) שורר, ליסטים; 94) נטל; 96) מקום נמוך מאד; 97) אם כל חיי; 99) מיניסטר; 101) מילת ורו; 102) חיל בצה"ל; 103) חרון.

הבת השלישית של פן

היותו קומוניסט, לא אוהבת סינילגה לדבר. "זו היתה אחת התקופות הקשות ביותר בחיינו". היא גם אינה מכירה בדיוק איזה מן קומוניסטים הוא היה, כשכליך שגא את סטליו. פעם, כשהלכו פן וסינילגה ברחובות מוסקבה (הזמינו אותם לשם), אחז בידה ואמר לה: "כאן לא הייתי מגיע לגיל 25. היו הורגים אותי". אבל התקופה ההיא עברה. באו אליו וביקשו ממנו לחזור לאגודת הסופרים. "אולי הם הבינו סוף־סוף שקודם־כל הוא היה ציוני גדול". את שנותיו האחרונות כילה במיטה בבית, או במיטה בבית־חולים. עייף, חולה, שכור. קטוע שתי רגליו. למרות הכל, לא רצה למות. רצה לגמור לכתוב דברים שהתחיל. קיווה ששוב יצא מזה. ביום שהבין כי אין לו דרך חזרה, קרא לסינילגה, אחז בידה ואמר לה: "יש לי בקשה אחת גדולה ממך. כולם זוכרים אותי גבוה כזה ויפה, ואני חושב שככה האנשים שאוהבים אותי היו רוצים לזכור. עכשיו אין לי שתי רגליים. התקצרת. תעשי משהו שבזמן הלווייה שלי יורידו אותי אל הקבר מלוא קומתי". סינילגה לא יכלה למלא את בקשתו. אין שיפוצים אחרי המוות. כשאבא מת, ככה האור בעיני אבא שלי, ועד יומה האחרון לא שב שאליו. היא התגעעה אליו וחיכתה כמעט בקוצר־רוח להצטרף אליו. כמו בחייהם, הם קבורים עכשיו זה לצד זה, אבל עכשיו בשקט, בלי סקנדלים, בלי

(המשך מעמוד 33)
אבא ולא אליי. הוא פשוט לא ידע מה זה, לא היה לו מאיפה ללמוד. הרי גם לו לא היתה ילדות. "הוא גר עם אבא שלי כי יום אחד הוא התחתן איתה". אני לא יודעת כמה הוא אהב אותה כיום נישואיהם, אבל אני יודעת שכל יום הוא התאהב בה יותר ויותר. היא לא היתה להתאהב באשה הזאת. היא לא היתה כדאם רגיל. עם חסרונות ויתרונות. היא היתה מלאך שהקדיש את חייו לדבר הכי קרוב לבעל, לבעלה, ואם נשאר משהו, אז גם לי. "הם אף פעם לא רבו. מה שאבא אמר זה מה שאבא עשתה. הוויכוחים היחידים ביניהם היו על פוליטיקה. בתקופה שהוא היה קומוניסט והיא מפ"מניקית. זה הוויכוחות מהילדות שלי. עוני, מחלות, הקרבה בלתי־אנושית מצד אבא שלי והרבה מאוד איסורים. כי אבא היה קפדן. הייתי ילדה קטנה־זקנה. היום, ממרחק של שנים, כאילו הייתי צריכה לשכוח את כל הדברים הקשים ולזכור רק את הדברים הטובים, אבל זה לא כך. אני יודעת שמה שאני מרגישה היום הוא נכון, דווקא מפני שלא שכחתי כלום. והיום אני יודעת שבתוך החיים הקשים האלה, איכשהו בגלל האווירה, קיבלתי עושר מסוים. קשה לי להסביר את זה, אבל הצדדים היפים באישיות שלי — התגבשו אז".

הביתה
בכל לילה

אני היכרתי את סינילגה כשהיתה כבר נערה צעירה, ויחד איתה הייתי באה לבקר את פן ואת רחל. גם בגיל מבוגר, שבע־מחלות, היה יפה־תואר. בתקופה ההיא סינילגה ואבא שלה כבר היו חברים. החברות הזאת התפתחה לאט־לאט. הם היו יוצאים ביחד להצגות בכורה, לבתי־קפה, כי רחל תמיד היתה עייפה מעבודתה הקשה, ובלבליכה הודתה לבת על שהיא יוצאת עם אביה ומשאירה אותה לבדה בבית. כמו שאני ראיית את זה, ככדאם מהצד, זו היתה התקופה היפה ביותר של המשפחה. אבא ואני התחלנו להתחבר, כשיום אחד בבוקר הוא קם וגילה שהילדה הקטנה שגרה איתו בבית נעלמה, ובמקומה הגיעה נערה צעירה. מאד רומה לו, בצורה, בעקשנות, ברצון הוויכוח. הם התחילו לנהל שיחות ארוכות ביניהם, התקרבו מאוד האחד לשני וכשהכל היה כליך יפה, התחילו להגיע אליה רכילות על הרומאים של אביה. רכילות שהיכלו בתל־אביב שנים רבות, אבל היא, כילדה, לא שמעה אותם. "זה היה סבל להיות בבית ולחשוב עם איזה אשה הוא מבלה עכשיו". היא לא דיברה על זה עם אמה, אבל ידעה שגם היא סובלת. היו ימים שהיא שנאה אותו ממש.

ואו, יום אחד, סיפרו לה שראו את אביה ביום מסוים הולך מחובק עם אשה צעירה, והוסיפו רכילות כהנה וכהנה. סינילגה ידעה שבאותו ערב מסוים היא היתה עם אביה ושכל הסיפור מצדן מן האצבע. רק אז הבינה, שלפחות חלק מהסיפורים אינו אמת. הבינה פיתאום שבזמן ההוא, אשה שהיתה מספרת שהיה לה רומאן עם פן — המניח שלה עלו, אז הן סיפרו, אם זה היה או לא היה. היא אפילו אינה זוכרת אם שיתפה את אמה בגילוי הזה. רחל כאבה את הכאב של כל הבגידות. אותן שהיו ואותן שלא היו, והמשיכה לאהוב אותו בלהט ובעוצמה שאינם קיימים אצל בני אדם רגילים. היא היתה היחידה שידעה שכל לילה פן חוזר הביתה.

אין שיפוצים
אחרי המוות

על התקופה שבה היה מוחרם עליי־די אגודת הסופרים, בגלל * לפני כן היה פן נשוי לבלה, שילדה לו את בתו הבכורה, זרובבלה.

הבת סינילגה
השמש זורחת כל יום מחדש

רכילות, בלי עוני וצער. על אכן הבולת שמכסה את אבא שלי כתוב "ארמה, ארמתי, רחומה עד מותי" ועל האבן הירושלמית שמכסה על אבא שלי כתוב "הרחומה מכל והתמימה מכל" (שורה משיר־אהבה שכתב לה פן, ושתיאר אותה יותר מכל התאורים שבעולם). באזכרה האחרונה עמדת בין שתי המצבות ונוכחתי במאות האנשים שבאו להלוויה וכבר לא באים לאזכרות. אבל, במחשבה שניה, זה בסדר. החיים נמשכים, אנשים נולדים. השמש זורחת כל יום מחדש. וממילא האנשים שאבא ממש אהב ושהיה רוצה שיבואו לאזכרה שלו, הרי שובכים כולם על ידו — שלונסקי, אלתרמן, חלפי, מסקין, מרגלית, אריכא ועוד חברים. אבא של סינילגה מת. המשורר אלכסנדר פן לא מת. הדברים שהוא כתב ישנם בספרים, אפשר לקרוא בהם ולשמוע אותם מושרים כרדיו. פן השאיר חותם על ארץ־ישראל, השאיר שירים, השאיר ביקורת, תיאטרון, השאיר זיכרונות לדרבה אנשים, השאיר חמישה נכדים ושלוש ננות. דינאלה שמי

המכון הישראלי לספרות ונשים קוסמטיקה ופדיוקור

*** קורסים**
ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיוקור מניקור
חוצצת שיער בחשמל לצמיתות (אפילציה)

*** סלון ומכון יופי**
חטרוקות, תספורות, החלוקות, סלטול, צביעות, פיסט, טיפול פנים, איפור, הנצחת שיער לצמיתות (אפילציה) ובשערה

*** הכנת כלות**
* מחירים עממיים * שרות מעולה

ת"א, דיזנגוף 190 (ידפת 4) 226066, 229388

דיאנה

תן טרמפ לחייל